

Ninsaal yel-segdt noy gānegr sebre (yuumd 1948)

Keogre

B wilgame tu ninsaal buud fāa tara a burkīndlim la a yel-segdt tōod sēn pa yud a to, tu b pa tōen n duk tōod-bāmb n koos bu n tek a badawā, n yaa dūni wā bāan gāaga, ned fāa sēn so a vum tu yembd kaala, la wēg-taab kaalem dūni wā pugē yēgrā.

B wilgame tu ninsaal sēn da tog ne yel-segdt ninsā kaalmā waa ne bi-beelem la pāng buud toor-toor sēn sām dūni wā zāng sūuri, la b yākamen moon tu dūni ning sēn na n wa zīnd-a tu ninsaalbā na n wa so b mense, n tōe n gom b sēn date, n tē b sēn date, n wa yi rabeem, yaeesg la far buudā fāa pugē wā, n yaa ninsaal sēn baood ne a sūur fāa n yudā.

Tu sēn yud fāa yaa tu ninsaal yel-segdt wā tog n paamame tu b koglg-b ne noy buud sēn na yu tu ned ra wa bao a sēn na maan n pōs pān-wōrdem b sēn maand-a n kong n wēneg n kē wēnem maan n lebs pugē wā.

D sēn mi tu segdame tu d keng tēms ne taab zood yōkr zīndgrā.

D sēn mi tu nasōzini (tēmsā fāa lagem-n-taar kāsengā) le mooname n wilg b tēeb ninsaal burkīndlem la a turlem pānga, pag la rao yel-segdt sēn zem taabā, tu b le wilgame tu b ratame n mao n paas ninsaalbā vum sōmblem tu yu ned fāa sēn so a meng vumē wā tu yel kāng pāng yug a pīndā.

D sēn mi tu tēms nins sēn be nasōzini lagem-n-taarā pugē lagma ne lagem-n-taarā n nk sard n na n sōng tu dūni wā pugē bu ned fāa tū ninsaalb yelsegdt wā sēn gāneg noy ninsā.

D sēn mi tu ninsaal yel-segdt noy bāmba gānegr sā n yu lagem-n-taarā ne a kēedbā n na n naag taab n maan-b n na n sōng tu b tūubā yu sōma wā.

Pipi koεεga.

Ninsaalbā fāa sā n doge, ned fāa so a menga, ned pa rogd n yaa yamb ye, nebā fāa zema taab b yel-segdt la b burkīndlem wεεngē. Nebā fāa tara yam la tagsgo, ned fāa togame n vund ne a to saam-biir pugē.

Koεεg a 2 soaba.

Ned fāa tara sor n tōe n dt seb-kānga sēn gāneg noy ninsā yōodo tt bakr buud ka zīnd ye, pa tūus f sēn yaa buud ning ye, f yīng kōbg sēn ya-a soab ye, f yaa pag bt rao ye, f wēnd-sor sēn ya-a soab ye, f sēn yāk n tik politik ninga, bt tēeb buud a to ye, f tarem sēn ya-a soab ye, f sēn dog ne b rāmb ye, bt būmd buud a taab sēn bakd ye.

Sēn paasde, pa tōe n tik ned tēng politik neng sēn ya-a soab n bak a soab noy-bāmbā yōod rlb wεεngē ye, pa tūus tēngā sā n so a menga bt a sā n be zamaan a to yembdē.

Koεεg a 3 soaba.

Ned buud fāa tara sor n tōe n vunde, n soog a menga la a gūnug a menga.

Koεεg a 4 soaba.

Pa tog n dlk ninsaal buudā fāa n maan yamb ye bt n weoog-a ye. Yembdā ne nebā koosgā gidgame, ba sēn wa n ya yembd buud nin fāa.

Koεεg a 5 soaba.

Pa tog n stbg ninsaal buudā fāa ye, pa tog n stbg ninsaal tt stbgrā yt toog wusgo, tt pa sēn na maan ninsaal ye.

Koεεg a 6 soaba.

Ned fāa tara sor tt sēn wa n ya sīg ning fāa, bt b sak n deeg a sēn yaa ned ning buud bt-kaoor soog taoore.

Koεεg a 7 soaba.

Ninsaalbā fāa zema taab laloo taoore, b fāa tog n paama laloo wā koglgg tt bakr ba a ye pa zīnd ye. Nebā fāa tara sor n tōe n paam tt b koglg-b ne bakr buud fāa

sēn na n wa maan n kus seb-kānga noy wā sēn gānegā, ne būmb nins sēn na n wa ne bakr-bāmba.

Koεεg a 8 soaba.

Ned buud fāa tara sor n tōe n kēng a tēngē buud soog taoore n ti bu ne weoogre, sūbgr buud fāa b sēn maan-a, ti ninsaalb yel-segdt sebrā gidge, ti laloe mi tiiri.

Koεεg a 9 soaba.

Pa tar sor n tōe n yōk ned zaalem, n pag-a roogo bu n yiis-a a tēngē n ti ning zīig a to ti laloe zi tiir ye.

Koεεg 10 soaba.

Ned buud fāa tara sor wa laloe sēn wilgā, t'a yell ta bu-kaoodb sēn so buudā, n tōe n kao ti pān-dāmb ka lob b toogo, la sēn buud sid taoore, ti b bu nin-buiid taoore n wilg a yel-segdt bu a tlae-yela, bu n wilg b sēn yet ti yēnda soabā maana būmb ningā kongr sēn taē.

Koεεg 11 soaba.

1. B sā n yeel ti ned maana būmb sēn kis n dat n paalg-a, sā n pa b wa n bu-a lame ti buudā yi neb fāa taoore, t'a paam sōangd sēn mams n paas a poorē fāa, ket n ya wa yēnda soabā pa maan būmbā ye.
2. B pa tōe n bu ned n paalg-a būmb a sēn maan bu a sēn pa maan yīnga, sā n mikame ti yellā sēn maanā wakato, buud soog nengē yel bāmba ra pa kis ye. Sēn paasd me, b sā n bu yellā, b pa tar sor n tōe n kō ned ning sēn maan-a yellā sūbgre ti yug yellā sēn maanā sasa laloe sēn da gāneg sūbgr buud nins yel-bāmb wεengē wā ye.

Koεεg 13 soaba.

1. Ned buud fāa tara sor n tōe n gō a tēngē, n kēng zīis nins fāa a sēn date, la a yāk a sēn dat n zīndē.
2. Ned buud fāa tara sor n tōe n yi tēngē n lebg n wa a meng tēngē, a le tara sor n tōe n yi a meng tēngē n kēng tēn-taaga la a le lebg n wa a tēngē.

Koεεg 14 soaba.

1. Ned sā n wa be toog zug tēngē tū b namsd-a wusgo, a soab tara sor n tōe n yi n bao gāag-sobend tēms a taabē, a le tara sor n tōe n paam tū b reeg-a tēn-bāmbē.
2. La sā n mikame t'a sēn maanā, laloa gudgame tū b mik tū yaa sūda, bī sā n mikame t'a sēn maanā pa zems ne nasōzini (tēmsā lagem-n-taar kāsengā) sēn gāneg noy ninsā, a pa tar sor-kāng ye.

Koεεg 15 soaba.

1. Ned buud fāa tara sor n tōe n paam tēng-n-biilim tika.
2. B pa tar sor n tōe n wōr ned n menes a tēng-n-biilim ye, b le pa tōe n gudg-a t'a ra teem a tēng-n-biilim ye.

Koεεg 16 soaba.

1. Pag ne rao yuūmd sā n ta kāadem b tara sor n tōe n kē kāadem la b tilg yir tū pa tūus b yībā buud sēn ya-b rāmba, b tēng-n-biilim bī b wēnd sor tūudum. Kāadmā kēesg noy pūgē, b yībā yel-segdt yaa a ye, pa yūd to ye, kāadmā vum wakato la a kaoob wakat me b yel-segdt wā ya a ye.
2. Kāadem pa tōe n kēes tū pa tū ne kāad-ratbā sakr sēn pa tū ne modgr ye.
3. Zak yaa tēng yēgre (tēng bōn-bulli). A yaa tēng vum sūuri. Tēngā neb togame n koglg-a, goosneerā (leta wā) togame n koglg-a.

Koεεg 17 soaba.

1. Ned buud fāa, f ya f ye bī f bee sull pōega, tara sor n so a būmbu.

2. B pa tõe n wõr ned n deeg a sën so ye.

Koεεg 18 soaba.

Ned fãa tara sor n tõe n tags a sën date, n bugs a sën date la a tũ wënd-sor ninga a sën date. Sor-kãng a sën tarã wεεngē a tõeeme n teem wënd-sor n tũ bi n teem tēebo a le tõeeme n wilg a wënd-sor bi a tēebo ne kaorengo, maana maanego ti yi yēnda a ye bi n naag ne a taaba ti yi neb sũka bi bāmb bal ne taaba.

Koεεg 19 soaba.

Ned buud fãa tara sor n tõe n tē a sën date la a gom a sën date, rēnda n kit ti ned pa tog n zoe rabeem ne a tēeb wilgri, la a tar sor n tõe n bao n bāng kibay la a paam kibay n tall-b n piuug zīīg fãa n pa ges tēmsã tods ye, ti yi ne rabay buud fãa a sën date.

Koεεg 20 soaba.

1. Ned buud fãa tara sor n tõe n paam n maan tigsga la lagem-n-taar sull sën pa tar yēla (sën pa na n wa ne gudgri).
2. B pa tõe n modg ned ab a ye t'a kē lagem-n-taar pũgē ye.

Koεεg 21 soaba.

1. Ned buud fãa tara sor n tõe n ning a toog a tēng vum tũmē, a tõeeme n maan tũumd a toore bi tũ ne neb b sën yāk ti b let lagem-n-taara sull n tũmdē, ti nin-bāmb yākrā yaa sën maan ti pa tũ ne modgr ye.
2. Nin-buiidã sën dat bũmb ninga la tēngã zāab tũm tikda.
3. Nin-buiidã raabã wilgr tog n tũu ne vot sën na n maan ti zāmb ka zīnd ye, votã me tara wakat sōor n tog n le maane, votã tõeeme n maan ti yi nin-buiid vote, bi guls n vot buud a to sën wënd wa bāmba sën maand ti ned fãa tõe n yāk a sën dat-a soaba.

Koεεg 22 soaba.

Ne buud fāa, a sēn yaa nin-buiidā ned a ye wā yīnga, a toga ne ninsaalb yel gesg soogā sōngre. Sōngrā yaa arzeka, vum sōmblem la rog-n-mik wεεngē sēn yaa tīlae ne ninsaal burkīnd la a turlem baoobo, a mengā yidgr yīnga, sēn na n tū ne tēnga meng tūmde n paas tēms ne taab lagem-n-tum pāng ti zems ne tēng fāa tūm yōgeng sēn ya to-to la a laog sēn zem tēka.

Koεεg 23 soaba.

1. Ned buud fāa tara sor n tōe n paam tūmde, n tōe n yāk a sēn dat tūmd ninga ti tū ne tūmdā kūun sēn na n maan ti wēgb pa zīnd ye, la b koglg-a ne tūmā kaalem.
2. Nebā fāa tog n paama yaood sēn zems ne b sēn maan tūmd ningā ti wēgb ka ye.
3. Ned ning fāa sēn tūmd-a toga ne yaood sēn zems a sēn maane, ti sēn paamdā sek yēnda ne a zak rāmb vum ti yi burkīnd pugē, ti sā n mik ti segdame; bi a paam ti b paas-a sōngr buud a taaba.
4. Ned buud fāa tara soor n tōe n naag neb a taaba n lulg sēndika sulli (tuntūmdb sōngr sulli) sēn na kogend tuntūmdbā nafo.

Koεεg 24 soaba.

Ned buud fāa tara sor n tōe n paam vūusem la yō-noogre, būmb zāng la tūmā wakat sōor tek wilgri n paas vūusem. Vūusmā geendame n tar wakat-wakato, vūusmā sasa b tog n yaoa a soaba.

Koεεg 25 soaba.

1. Ned buud fāa tara sor n tōe n paam tarem sēn na n sek a meng la a zak rāmb laafi la b vum sōmblem baoobo, būmb zāng la rubā wεεngē, yeelgrā (futā), zī-gāadgā, tūbsgā n paas vūmā sōmblem baoob tūm nins sēn segd-b ne yē wā. A sā n wa pa tar tūmde, a sā n wa bēedē, a sā n wa

- lebg kamsa, a sā n wa lebg pug-kōore bi ra-kōore, a sā n wa kusle bi būmb buud a taab sā n wa kit t'a pa le tōe n dilg la a ges a meng yelle, ti yaool n pa tū ne yēnda a maan ti yellā paam-a, a togame n paam sōngre.
2. Biig pug sasa la a yāadem wakato, a tara sor n tōe n paam sōngre la koglgo. Kamba fāa, f roga kāadem pugē ti b rogame ti b ba rāmbā pa kē kāadem ne taaba, b fāa segda ne sōngre.

Koεεg 26 soaba.

1. Ned buud fāa tara sor n tōe n paam kaorengo. Kaorengā tog n yu zaalem, ba ti na yi yāadmē kaorengā (kaoren-sungā). Yaa tīlae ti kambā paam kaoren-sungā. Tsum-minim la nus tsum zāmsg kaorengā togame n piuugi. Karen-do bedā kaorengā tog n maaname ti neb nins fāa bāngr sēn sek be taabā paam n kē ti zāmb pa zīnd ye.
2. Kaorengā sēn tog n gēeg būmb nins yaa ninsaal mengā yidgri la ninsaal yel-segdi noy sebrā tūub pāng paasgo. Kaorengā togame n sōng ti tēmsā ne taab wum taab moore, buudā toor-toorā bi wēnd-sor tūudum toay-toayā wum taab moore, ti sull fāa sak a to sēn yala la b yōg taab zoodo. A togame yasa n sōng ti nasōzini (tēmsā ne taab lagem-n-tay kāsengā) tsuma kēng taoore, sēn na yil ti bāana gāand dūni wā pugē.
3. Ba rāmbā n yaa pipi n tar sor n tōe n yāk wubr ning buud (kareng ning buud) bāmb sēn dat ti b kambā paame.

Koεεg 27 soaba.

1. Ned buud fāa tara sor n tōe n ning a meng nin-buiidā rog-n-mik sull tsumē (vumē), n ri tsum-minmā bāngr yōodo la a naag n tum bāngrā baoob tsumē wā la a paam n di tsum bāmba sēn wat ne yōod ninsi.
2. Ned fāa tara sor n tōe ti b koglg a bāngr yōodo la a bāngr teedo, ti yaa sebr la a guis yā, bi yaa te-naands la a maan yā.

Koεεg 28 soaba.

Ned buud fāa tara sor n tōe n dat tu bāan zīnd nebā ne taab suk tēnsē wā, la tēnsā ne taab sūka, tu seb kānga sēn wilg yel-segdi ninsā tōog n paam n yu sūda

Koεεg 29 soaba.

1. Ninsaal tara tlae-tuum ne a neba (a nin-buiidu), bala a mengā yidgr pa tōe n maan tu pa yu na a nebā pūgē vum ye.
2. Ned yel-segdi tūub pūgē, la a sēn tar sor n tōe n maan a sēn datā wεengā, ned fāa toaag sēn tekē yaa laloa sēn wilg būmb ninsa, sēn na yul n sōng tu ned fāa bāng a to yel-segdi la a sēn tar sor n tōe n maan a yam. Sēn paasd me, yaa sēn na yul tu b tōog n tū ninsaal vum sōmblem noy wā, ninbuiidā vum noy wā tūubu la nebā fāa vum sōmblem baoobo, sā n yaa tēng zāab buud ning sēn ya nin-buiid naam n zāad-a wā.
3. Yel-segdi bāmbā la maan-m-yam bāmbā pa tōe n dik n maan tu pa yu wa nasōzini sēn gāneg noy ninsā sēn datā ye.

Koεεg 30 soaba.

Seb-kāngā gomd ba a ye pa tōe n wa rik t'a yu wa tēng a ye, goosneer a ye bu ned a ye yell ye, t'a soab tik rēnda n dat n maan būmb sēn na yul n sāam yel-segdi la maan-m-yam nins sebrā sēn gomd-b rāmb yellā ye.